

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਕਪੂਰ ਜੇ.

1952

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

June

ਬਨਾਮ

ਫਰਮ ਕਿਰੂ ਮਲ-ਨਵਾਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਆਰ ਸਪਾਂਡੇਨੂ।

1951 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 3 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (1940 ਦਾ X^ਥ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਤੇ 41—ਲਿਮੀਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ
(IX ਦਾ 1908), ਧਾਰਾ 181—ਧਾਰਾ- ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ

tion 20, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ—ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ—ਆਰਟੀਕਲ '181 ; ਕੀ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ- ਲਾਗੂ ਹੈ— ਧਾਰਾ 158 ਵਿੱਚ 1940 ਦੀ ਸੋਧ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ 178, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 181, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 158 ਅਤੇ 178 ਵਿੱਚ 1940 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਰਫ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਡਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, mpst ਹੁਣ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ

ਪੱਕਾ ਕਿਰਉ
ਮਲ ਨਾਵਲ
ਕਿਸ਼ਰ
ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਸਬ- ਆਰਡੀਨੇਟ ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਲੰਧਰ, ਮਿਤੀ 19 ਫਰਵਰੀ- ਕੋਈ, 1951 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਖੁਦ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ।

ਏਐਨ ਗਰੋਵਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

Kapur J.

ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਇਹ ਭਾਰਤੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼੍ਰੀ ਬਨਵਾਰੀ ਲਾਲ, ਸਬਰ ਡਾਇਨੇਟ ਜੱਜ, 1st ਕਲਾਸ, ਜਲੰਧਰ ਦੁਆਰਾ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ।

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਫਰਮ ਕਿਰੂ ਮੱਲ-ਨਵਲ ਕਿਸ਼ੋਰ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਟਰੈਕਟਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਨੇ 14 ਨਵੰਬਰ 1945 ਨੂੰ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਰੈਜ਼ੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਆਲੂਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। 1 ਜਨਵਰੀ 1946 ਤੋਂ 31 ਮਾਰਚ 1946 ਤੱਕ ਇਹ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ ਅਤੇ ਗੋਦਾਮ ਸੜ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 19 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖ ਦਿੱਤਾ। 1946 ਨੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣ ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਪੱਤਰ ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਡੀ

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਮਿਲਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀਜ਼, ਮਿਲਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਦੁਆਰਾ 27 ਮਈ, 1946 ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ਼ੋਰ ^S 35,289-3-7 ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮਾਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਵਜੋਂ। ਕਪੂਰ ਜੇ ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਨੇ ਹੋਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕੋਈ ਹਰਜਾਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਏਰੀਆ ਕਮਾਂਡਰ ਅੱਗੋਂ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੰਟਰਵਿਊ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਏਰੀਆ ਕਮਾਂਡਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕਥਿਤ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਫੌਜ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਨੁਕਸਾਨ।

6 ਜਨਵਰੀ 1948 ਨੂੰ ਏਰੀਆ ਕਮਾਂਡਰ ਨੇ ਫਿਰ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ 20 ਜਨਵਰੀ 1948 ਤੱਕ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ; ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੰਗਣ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਕਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਆਖਰਕਾਰ, 3 ਦਸੰਬਰ, 1949 ਨੂੰ, ਮਿਲਟਰੀ ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ। ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਫਰਮ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇੱਕ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਪ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿ ਫਰਮ ਕੰਟਰੈਕਟ ਦੀ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਸਮਝੌਤਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਲਸੀ ਸਮਝੌਤਾ ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ. ਮੁੱਖ ਵਿਵਾਦ ਸੀਮਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਰਹਿ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨੇ ਜੱਜ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਹਿਸ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 181 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਰਬੀਆਈ ਦੀ ਧਾਰਾ 20-

ਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਸਮਝੌਤੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰਬੀ- ਦੇ ਚੈਪਟਰ III ਵਿੱਚ ਹੈ। v ਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ^^^P ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਦੀ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਹੈ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1940 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ _____ ਜਦੋਂ ਕਪੂਰ ਜੇ.) ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 181 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸੀ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਟੀ ਦਾ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:-

ਅਰਜ਼ੀ ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਨਹੀਂ ਜਦੋਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ	ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਜਾਂ	ਜਮ੍ਹਾਂ।
ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 (1908 ਦਾ V.) ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੁਆਰਾ	

ਮੁਸ਼ਕਲ ਇਸ ਲਈ ਖੜ੍ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 20 ਨੇ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਪੈਰਾ 17 ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲੈ ਲਈ ਹੈ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਈ ਮਿਸਟਰ ਗਰੋਵਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਡਿਊਰ ਦੇ ਕੋਡ ਈ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ

7
52

528

1352
HE

PUNJAB SERIES

6:000

[VOL. V

Union of India therefore, must be taken to be a complete Code, does

Firm Kiroo
Mal- Nawal
Kishore

ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਮੈਂ ਨਜਿੱਠਾਂਗਾ।

ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:-

(Kapur J.

ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸੋਧਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੁਵਿਧਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੈ ; ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

6

ਅਤੇ ਅਧੀਨਗੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਪਰ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ "ਕੁਝ ਅਰਜ਼ੀਆਂ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਉਹ PPLY t0 ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਉਹ ਜੋ ਇੱਕ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਰਸਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਲਤਵੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ। ਕੇਸਾਂ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 152 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 181 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ *ਈਜ਼ਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ*, ਭਾਵ, ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਾਂਗ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦਾ I ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਸਨ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਉਸ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ

	<i>Article Description of application</i>	<i>Period of limitation</i>	<i>Time from which period begins to run</i>
158	‘ Under the Code of Civil Procedure 1908, to set « aside an award		

ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ (ਐਕਸ ਆਫ 1940) ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਆਖਿਆ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 158 ਅਤੇ 159, ਅਤੇ 178 ਅਤੇ 179 ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸੋਧਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ 158 ਸੀ:-

ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 158 ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:-

158 ਆਰਬਿਟ੍ਰਾ ਅਧੀਨ- *
tion ਐਕਟ, 19*0, asioc ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਸੈੱਟ ਕਰਨ ਲਈ *

*

4

ਅਨੁਛੇਦ 159 ਵਿੱਚ, “ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸੰਘ ਸੰਘਤਾ” ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ “ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908” ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਨੁਛੇਦ 178 ਵਿੱਚ, *Mal Nawai* ਵਿੱਚ “ ਉਸੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ” ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸ਼ਬਦ ਕਿਸ਼ੋਰ

ਬਦਲੇ ਗਏ ਹਨ "ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਤਹਿਤ" -----

ਅਤੇ ਅਨੁਛੇਦ 179 ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ “ਉਹੀ ਕਪੂਰ ਜੇ.

ਕੋਡ "ਸ਼ਬਦ "ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908" ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 181 ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕਾ *ejusdem generis* ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਹੁਣ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਿਧੀ.

ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ” ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 181 ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 181 ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਥਰਡ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਰਬਿਟਰੇਟ ਐਨ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, '908 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇੱਕ ਫੋਰਟੀਓਰੀ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 37 ਵੱਲ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ - 37 (1) ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ:-

37 (1) ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਾਲਸੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 37 (2) ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਅਚਨਚੇਤੀ, ਯਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲਿਆਉਣ ਦਾ। ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਸਾਲਸੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਲਸੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਧਿਰ, ਦੂਸਰੀ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲਸ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲਾ ਨੋਟਿਸ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਨਾਮਿਤ ਸਾਲਸ ਹੈ

ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰ ਉਸ ਮਨੋਨੀਤ ਸਾਲਸ ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਅਤੇ (5)

ਮਨਾਵਾ? H^{6} ਹੋਰ ਸੰਕਟਕਾਲਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ। ਪਰ ਮੈਂ ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਹਾਇਤਾ

-----ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ,

ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀਮਾ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁਣ ਹੈ

ਕਪੂਰ ਜੇ. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪੈਗਲਰ ਬਨਾਮ ਰੇਲਵੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿਵ, (1) ਵਿੱਚ .House of Lords ਦੁਆਰਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਾਕਸ਼। Union of India
v
Firm Kiroo
Mal - Nawal
Ki; here

ਦਲੀਲ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਗਰੋਵਰ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਝੂਠ ਬੋਲਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 181 ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਕੀਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ¹ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ
ਈਸ਼ਾਨ ਚੰਦਰ ਰਾਏ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, (2) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 181 ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਟੋਟਨਹੈਮ, ਜੇ., ਪੀ. 708 ਨੇ ਕਿਹਾ:-

ਪਰ ਐਕਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਨਿਸ਼ਚਤ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ : ਅਤੇ ਸਕੇ ਡੂਲੇ ਸੈਕਿੰਡ ਦੀ ਤੀਜੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ' , ਜੋ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੀ ਹੈ, ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਲੇਖ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕੇਵਲ ਨੰ. 178 ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੀਬਿਟ ਜਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਕੇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਆਰਟੀਕਲ 178 ਨੂੰ ਹੋਰ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਵਲ ਅਨੁਪ੍ਰਯੋਗਾਂ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। "

ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਗੋਵਿੰਦ ਚੰਦਰ ਗੋਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਰਨਗੁਨਮਨੀ, (3) ਵਿੱਚ ਵਿਲਸਨ, ਜੇ. ਇਹ ਧਾਰਾ 181 ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਾਈ ਮਾਨੇਕਬਾਈ ਬਨਾਮ ਮਾਨੇਕਜੀ ਕਾਵਾਸਜੀ, (4), ਜਿੱਥੇ ਵੈਸਟਰੋਪ, ਸੀਜੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 178 (ਹੁਣ ਧਾਰਾ 181) ਪ੍ਰੋਬੇਟ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ejusdem generis ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ .

- (1) (1948) 1 ਏ.ਈ.ਐਲ.ਆਰ., 559.
- (2) ILR (1881) 6 ਕੈਲ. 707
- (3) ILR (issi) 6 ਕੈਲ. 60.
- (4) ILR, (U83) 7 Bom. 213.

ਪੰਡਿਤ ਇੰਦਰ ਨਰਾਇਣ ਸ਼ਿਵ ਪੁਰੀ ਬਨਾਮ ਪੰਡਿਤ ਓਕਾਰ ਲਾਲ ਵਿੱਚ ਰੱਤੀਗਨ, ਜੇ. (1) ਨੇ ਫਿਰ ਉਹੀ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋ- ਬੇਟ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਕਾਸ਼ੀ ਚੰਦਰ ਦੇਬ ਬਨਾਮ ਗੋਪੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਦੇਬ, (2) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਹੀ ਨਿਯਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਦੇਖਿਆ:-

“ਇਸ ਲਈ, ਮੈਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ

ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। "

ਹੰਸਰਾਜ ਗੁਪਤਾ ਬਨਾਮ ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰ, (3) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੀ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ , (3) ਜਿੱਥੇ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 181 ਇੰਡੀਅਨ ਕਾਮ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 186(i) ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ , ਪੰਨਾ 1075-1076 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹੇਠ ਅਨੁਸਾਰ :-

“ਇਹ ਆਮ ਆਧਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿਚ ਇਕਮਾਤਰ ਲੇਖ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 181 ਹੈ; ਪਰ ਬਾਈ ਮਾਨੇਕਬਾਈ ਬਨਾਮ ਮਾਨੇਕਜੀ ਕਾਵਾਸਜੀ, (4) ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ , ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 181 ਸਿਰਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕੋਈ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ. ਪਰ ਭਾਵੇਂ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਮਾਂ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, 26 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਮਾਰਚ, 1926. ਤਰਲ ਡੇਟਰਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 26 ਮਾਰਚ, 1928 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਲਿਕਵੀਡੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ, ਜੇਕਰ ਹੋਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧੀਨ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ

- (1) 20 ਆਰ.ਆਰ. 1912
- (2) ILR (1892) 19 ਕੈਲ. 48.
- (3) ILR (1932) 54 ਸਾਰੇ. 1067
- (4) ILR (18M) 7 Bom. 213.

Union of
India
v.
Firm Kiroo
Mal - Nawal
Kapur J.

ਇੰਡੀਅਨ ਕਾਮ ਕੰਪਨੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 186 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਕਾਰਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। "

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਸ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 181 ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਹੰਸਰਾਜ ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਬੋਕੇਟ, ਜੇ. (ਟੇਕ ਚੰਦ, ਜੇ. ਦੇ ਨਾਲ ਬੈਠੇ) ਨੇ ਅਬਦੁਲ ਅਜ਼ੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ (1) ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡ ਸ਼ਿਪਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਇਸ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ।

“ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਕਲਪਿਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਇਕੋ ਇਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 181 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇਹ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ, ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੌਜੂਦ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। "

ਮਿਸਟਰ ਗਰੋਵਰ ਨੇ ਫਿਰ ਹਰਦਤਰਾਈ ਜਗਦੀਸ਼ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, (2) ਜੋ ਕਿ ਹੈਰੀਜ਼, ਸੀਜੇ, ਅਤੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ ਦੁਆਰਾ ਬੈਚ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਪੰਨਾ 19 'ਤੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ., ਧਾਰਾ 181 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹੋਏ, ਨੇ ਕਿਹਾ:-

“ਇੱਕ ਬਚਿਆ ਹੋਇਆ ਲੇਖ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ - ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਈਜੂਸਡਮ ਜੈਨਰੀਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। "

(1) ILR (1943) ਲਾਹ. 677 'ਤੇ ਪੀ. 686, (5) ILR (1949) 1 ਕੈਲ. ਐੱਲ

ਫਿਰ ਉਸਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ ਯੂਨੀਅਨ
 ® f ਇੰਡੀਆ 158 ਅਤੇ 178 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਰਮ ^^ ਨੇ ਫਿਰ ਦੋਖਿਆ:- ਮੱਲ-ਨਵਾਲ
 ਕਿਸ਼ੋਰ

“ਪਰ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਹਿਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹਾਂ ਕਿ ਕਪੂਰ ਜੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਹੈ।

► ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋ ਸੀਡਿਊਰ ਕੋਡ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ mmur ਕਰੋ
ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ *ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬੈਂਕ, ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਹਿਰਾਜ ਦੀਨ*, (1) ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਾਰਾ 181 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਬਲਤਾ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਬਹੁਤ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਮੈਂ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੇਕਰ ਆਰਟੀਕਲ ਨੂੰ *ਈਜ਼ਸਡਮ ਜੈਨਰੀਸ* ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਧਾਰਾ 158 ਅਤੇ 178 ਅਤੇ 159 ਅਤੇ 179 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਫਿਰ *ਅਸਮਤਲੀ ਸ਼ਰੀਨ ਬਨਾਮ ਮੁਜਾਹਰਲੀ ਸਰਦਾਰ*, (2) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਹਵਾਲਾ *ਹਰਦਾਤਰਾਈ ਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ...* ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 26-ਐਫ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਬੰਗਾਲ ਟੈਨੈਂਸੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 181, ਲਾਗੂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 66 'ਤੇ ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ:-

** ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਬਚੇ ਹੋਏ ਆਰਟੀਕਲ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

(1) ILR (1920) 1 ਲਾਹ. 187

(2)-----ILR (1948) 2 ਕੈਲ. 54 (ਸ.ਬ.)# ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਫਿਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਆਰਟੀਕਲ 1^{es ^8 ^^ 178} ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਤਬਦੀਲੀ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਮਲ-ਨਵਾਲ ਨੇ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼. ---ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਮੁਖਰਜੀ, ਜੇ. ਦੀ ਇਹ ਰਾਏ, ਕਪੂਰ ਜੇ. ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਧਾਰਾ 181 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਹ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 181 ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਹੋਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ" ਸ਼ਬਦ ਇਸ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਆਖਿਆ

ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜੇ *ਈਜ਼ਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ* ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਫਿਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਕੋਰਟ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ:-

“ਕੋਰਟ” ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਜਿਸ ਕੋਲ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ-ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਸੀ, ਪਰ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਲਸੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸਮਾਲ ਕਾਜ ਕੋਰਟ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੇ”।

ਉਸ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਅਨੁਸਾਰ 'ਅਦਾਲਤ' * ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੁੰਦਾ ਜੇਕਰ ਸਵਾਲ ਕਿਸੇ ਹਵਾਲਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ- ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਸ਼ਾ ਹੁੰਦਾ। ਉਸਨੇ ਧਾਰਾ 41 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ 'ਕੋਰਟ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਜਦੋਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 20 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'a 17 ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ 1940 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 181 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ, ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਧਾਰਾ 20 ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੂਜੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕੋਡ ਦੇ ਪੈਰਾ 17। ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

Ejusdem generis Rule ਕੁਝ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਕਪੂਰ ਜੇ.ਜੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਪੰਨਾ 170 'ਤੇ ਕ੍ਰੋਟਸ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਹੈ:-

"ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। *ਈਜ਼ਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ* ਨਿਯਮ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਧੱਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੋ ਇਸਨੂੰ ਸਵੈਚਲਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਹੈ, ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਿਰਫ ਧਾਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੇ ਹੋਰ ਸੰਕੇਤਾਂ ਦੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ' *ਈਜ਼ਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ* ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨਾ ' ਹੈ। *Ejusdem generis* ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਜੀਨਸ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

। ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਅੱਖਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਕਿਸਮ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਇਸਦੀ ਕਮੀ ਹੈ, ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।⁴ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ' ਫਾਰਵੈਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਐਲ ਜੇ¹। *ਐਜੂਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ ਸਿਧਾਂਤ* ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ', ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਬੰਧ। ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਸਥਾਨਕ ਐਕਟ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ 'ਧਮਕਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ' ਨੂੰ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ 'ਮੌਜ-ਮੇਲਾ' ਜਿਸ ਲਈ ਦਾਖਲੇ ਲਈ ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਐਕਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ^੩ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ *ਐਜੂਸਡੇਮ ਜੈਨਰੀਸ* ਰੂਇਨ ਸ਼ਬਦ 'ਹੋਰ ਸਥਾਨਾਂ' ਨੂੰ ਉਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ

Union of
India
v.
Firm Kiroo
Mal - Nawal
Wishnora
Kapur J.

ਬੀਏਟਰ ਇਸ ਲਈ 'ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਰਣਨ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ' ਵਰਗੇ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਸੰਮਿਲਨ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ^{ਦੇਵੇਗਾ}।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ
ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਜੀਨਸ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਥਰਡ
ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ
ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਹਨ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਸਿਰਫ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ
ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ।

ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਨੇ ਫਿਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ
ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ
ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 41 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ
20 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਦੁਆਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਪ੍ਰੋ ਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਅਦਾਲਤ ਦੇ
ਸਾਹਮਣੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ
ਸ੍ਰੀ ਮਹਾਜਨ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ
ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਹ *ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁਦਲੀਆਰ ਬਨਾਮ ਪੰਚੰਦਾ ਪਿੱਲਈ* (1) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ
ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਾਲ ਰਿਕਵਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 36
ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੇਚੀ ਗਈ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਬਜ਼ਾ
ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ 40 ਅਤੇ ਇਹ
ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 178 (ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਾ 181 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ) ਅਤੇ ਧਾਰਾ
179 (ਮੌਜੂਦਾ ਧਾਰਾ 182 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਪੰਨਾ
27-28 'ਤੇ ਕਿਹਾ:-

“ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ 'ਧਾਰਾ 178 ਵਿਚ ਅਰਜ਼ੀ ' ਦਾ
ਮਤਲਬ ਜੇ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ
ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ

f 179 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ, ਧਾਰਾ 178 ਵੀ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ
v ਲਾਗੂ ਕਰੋ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ
c ਨੂੰ ਜਾਨਕੀ ਬਨਾਮ ਕੇਸਾਵਲੂ, (2) ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
r ਅਤੇ ਗਿਆਨਮੁਖ ਵਪਦੇਸੀ ਵਿ. ਵਨਾ ਕੋਇਲਪਿਲ-
ਲਾਇ ਨਾਦਾਨ, (3)। ਇਸ ਦਾ ਛੋਟਾ ਜਵਾਬ

(1) ILR (1908) 31 ਮੈਡ. 24.

; (2) ILR <a>Mad. 207.

f (3) ILR (1894) 17 ਮੈਡ. 379.

ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ- ਯੂਨੀਅਨ
ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ^^^ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ; †^?

†ILR, (1937) ਮੈਡ. 495.

ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਇਹ ਅਨੁਛੇਦ 178 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਹੈ। ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ- ਕਪੂਰ ਜੇ. ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਲਈ। '।

ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਰੁਨਗੁਨਮ ਬਨਾਮ ਚਿੰਨਾਸਵਾਮੀ, (1) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ' ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ 14 (5) ਜੋ ਮਦਰਾਸ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਨਾ 496 'ਤੇ ਮੱਕੀ ਇਸ। ਜੇ. ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ:-

“ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।”

ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਫਿਰ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰੋਬੇਟ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗਤਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤਰਲ ਡੇਟਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪੰਨਾ 497 'ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ:-

“ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉਪਾਅ ਉਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੁਆਰਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਸ਼ਨ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਫ਼ਰਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ”।

ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁਦਲੀਆਰ ਬਨਾਮ ਪੰਚਨਦਾ ਪਿੱਲਈ (2) 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ।

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਫਿਰ ਦ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਬੈਂਕ, ' - ਲਿਮਟਿਡ, ਤਰਲੀਕਰਨ ਬਨਾਮ ਮਹਿਰਾਜ ਦੀਨ, (1) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ * 4 ..

ਸੀ। ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਮਾਲਨਵਾ? ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪਾਰਟ ਪੇਮੈਂਟ ਆਰਡਰ। ਇਸ ਐਕਸ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ ਵਰਗੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ , ਜੇ. ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 164 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ- ਕਪੂਰ ਜੇ. ਪੇਮੈਂਟ ਆਰਡਰ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ

ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 181 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਤਾਂ ਸ਼ਾਦੀ ਲਾਲ, ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੀ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ:-

”ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ ਵਿੱਚ
ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਕੇਸ ਕੁਝ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਭੁਗਤਾਨ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ, ਧਾਰਾ 181 ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਮਲਾ 1882 ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 150 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ।

ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਕੁਸੁਮ ਕਾਮਿਨੀ, (2) ਐਡਗਲੇ ਵਿੱਚ, ਜੇ. ਨੇ ਬੰਗਾਲ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 26-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 181 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਨੋਬੇ-ਜਾਇਜ਼ਮੈਂਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸਰਨ ਸਿਨਹਾ ਬਨਾਮ ਐਸ. ਆਵਾਫ਼ ਆਈ ਮੰਡਲ, (3)।

ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਕੇਸ ਮੀਰ ਅਫ਼ਜ਼ਲ ਏ. ਐਚ. ਬਨਾਮ ਮੀਰ ਅਮਾਨ ਏ. ਐਚ., (4) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਵਾਲੀਆ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 166 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਸੀ। *■ ਦੇ ਅਧੀਨ

ਦੀਵਾਲੀਆ ਐਕਟ, 1907 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਅਤੇ 23, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ I
'

ਵਿਚ ਨਾਗਪੁਰ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ
ਸ਼ੇਖ ਕਵਾਫੂ ਬਨਾਮ ਦ ਬੇਰਾਰ ਗਿਨਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਿਟੇਡ, (5) ^
ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ
ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

(1)	ILR (1920) 1 ਲਾਹ. 187
(2)	43 CWN 217.
(3)	38 CWN 50.
(4)	23 ਆਈਸੀ 397.
(5)	109 ਆਈਸੀ 559।

ਪੀਜ਼ਿਆਰਐਮ ਕੇ^ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੀਮਾ-ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਆਦਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

^ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਹ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕਿਸੇ

ਕਪੂਰ ਜੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:-

- (1) ਕਿ ਆਰਟੀਕਲ 181, ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 158 ਅਤੇ 178 ਵਿੱਚ 1940 ਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਿਰਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਹੁਣ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ
- (2) ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਗਤੀਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਆਰਟੀਕਲ 181 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ